

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р *Добринка Чанкова* – преподавател по Наказателен процес в Правно-историческия факултет на ЮЗУ „Н. Рилски“ - Благоевград, член на научното жури за публична защита на дисертационния труд на

Асхат Ибрагимович Газаев

докторант на самостоятелна подготовка в Юридическия факултет на Варненския свободен университет „Ч. Храбър“, на тема:

„Превенция и противодействие на корупцията в държавната администрация“

за получаване на образователната и научна степен **ДОКТОР** в Научна област 3. Социални, стопански и правни науки, Професионално направление 3.6 Право, Докторска програма „Криминология“

1. Кратко представяне на докторанта

Асхат Ибрагимович Газаев е завършил специалност „Юриспруденция“ в Таразския държавен университет - гр. Тараз, Казахстан, с професионална квалификация „юрист“, а впоследствие – със степента Магистър по право. От 2008 г. досега е преподавател по Наказателно-правни и наказателнопроцесуални науки в същия университет. Заемал е различни преподавателски и административни длъжности, като през 2015-2016 г. е бил заместник-декан по

научната дейност, а от 2016г. - заместник-декан по учебно-методическата дейност в Юридическия факултет на Таразския държавен университет. Това се е отразило особено благоприятно върху неговото научно и професионално израстване.

2.Характеристика и оценка на дисертационния труд и приносите

Най-напред би следвало да се адмира смелостта на докторанта да се заеме с толкова значима и до голяма степен изследвана и експонирана, както на национално, така и на международно ниво, проблематика. Без съмнение, темата е актуална и от изключителна важност за осъществяването на правото и функционирането на правовата държава както в Казахстан, така и в сравнителен план. Макар и да съществуват множество проучвания на проблема, те са главно в чужбина. Този толкова значим социален, личен и правен въпрос като корупцията и нейната превенция действително заслужава съвременно, комплексно и задълбочено изследване, насочено към спецификите в Казахстан. Това прави настоящия дисертационен труд напълно релевантен, актуален и обоснован от научна, а и от практическа гледна точка.

Дисертационният труд е в обем от 151 страници и се състои от увод, три глави, заключение, списък на използваната литература и приложения. Библиографската справка включва 150 заглавия, главно на кирилица. Добро впечатление прави познаването на българските автори и техните произведения. В справката обаче са включени не само строго научни трудове, а така също и други публикации, Интернет източници, законодателство, стратегически

документи и др. За целите на дисертацията са проучени 102 наказателни дела за корупция. Трудът е фондиран на богата емпирична база - статистически данни на Генералната прокуратура и Министерството на вътрешните работи на Казахстан. Това свидетелства за широкия научен инструментариум, който е приложен в изследването.

Дисертантът правилно е определил обекта, предмета и най-вече задачата на своето изследване – усъвършенстване на антикорупционното законодателство, относимо към държавните органи в Република Казахстан и отправяне на препоръки за усъвършенстване на системата от практически мерки за предотвратяване на корупцията. Може да се твърди, че тази задача е изпълнена успешно.

Логично, в **глава първа** се съдържат редица терминологични уточнения, исторически бележки, обобщение и систематизация на вече съществуващите схващания относно корупцията. Направена е както криминологична, така и наказателноправна характеристика на корупционните престъпления, които са важна предпоставка за превенцията и за доказването им. На базата на тези характеристики именно докторантът търси и до голяма степен намира нови нюанси, макар и не винаги с фундаментално значение, подпомагащи разбирането за правилните мерки за профилактика на корупцията. Особено ценен е анализът на корупционните престъпления в сферата на държавния бюджет и обществените поръчки, както и изследването на Националния фонд на Казахстан като обект на корупционно посегателство.

Глава втора е посветена на причините и условията за корупционна активност в държавната администрация в Казахстан. Задълбочено и детайлно е изследван криминологическия портрет на корумпирания, което оценявам високо. Анализът на генеалогията, статуквото и структурата на корупционните престъпления са ценни с оглед отправяне на препоръки за тяхното предотвратяване.

В **глава трета** са изследвани международното сътрудничество и водещият опит на други страни в превенцията, преследването и наказването на корупционните престъпления. Това е правилно, тъй като корупцията няма национални граници, а е глобален феномен, който засяга много страни. Демонстрирано е добро познаване на законодателството и практиката на редица страни от Европейския съюз като Португалия, Холандия, Норвегия, а така също и на САЩ, Канада, Сингапур. Логично, и българският опит и проблеми, а така също и тези на Грузия, Армения, Узбекистан са получили дължимо внимание.

Научната новост на труда виждам в това, че той представлява самостоятелно монографично изследване, в което са направени важни теоретични обобщения и на базата на анализ на правоприложната практика са отправени ценни препоръки от законодателен и организационен характер. Същевременно, дисертационният труд може да бъде от полза и за обучението на студенти и практики по проблемите на борбата с корупцията.

Възприетата методология е правилна и тя логично води до верни изводи. Трудът отговаря на съвременните стандарти и ниво на познание. Авторефератът е изготвен като цяло съгласно

изискванията, но биха могли да бъдат избегнати твърде многото статистически данни, диаграми и политически нюанси. Диаграмите и графиките намирам за особено комуникативни, но мястото им е в основния труд.

Публикациите на дисертанта са повече от достатъчно за целите на защитата на труда. Те са публикувани на английски и руски език. Резултатите от труда са апробирани на няколко национални и международни конференции.

3. Заключение

В представения дисертационен труд се съдържат достатъчно научни и научно-приложни резултати с приносен характер, поради което смятам, че същият отговаря по структура и съдържание на изискванията за придобиване на образователната и научна степен „ДОКТОР“.

В заключение считам, че на дисертационния труд на докторанта Асхат Ибрагимович Газаев трябва да се даде положителна оценка и той да получи образователната и научната степен ДОКТОР по професионално направление 3.6 Право /Криминология/.

Член на научното жури:

10.03.2018г.

Проф. д-р Д. Чанкова